

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Cristina López Barrio
LA CASA DE LOS AMORES IMPOSIBLES

Copyright © 2011 by Cristina López Barrio
Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-838-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

KRISTINA LOPEZ BARIO

KUĆA
NEMOGUĆIH
LJUBAVI

Prevela sa španskog
Milica Maletić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

*Za Karlosa i Lusiju, koji su mi poklonili vreme
da je napišem, i još mnogo više.*

*Takođe, za moje roditelje i moju sestru Pitu,
zbog svega.*

*... imah otadžbinu tamo gde Duero
teče između sivog stenja
i utvara starih hrastovih šuma,
tamo u Kastilji, ratobornoj i mističnoj,
Kastilji plemenitoj, hrabroj i skromnoj,
Kastilji oholoj i silnoj...*

ANTONIO MAČADO,
CXXV Kastiljanska polja

*Nije ljubav ta koja umire,
već mi to sami mremo.*

LUIS SERNUDA,
XII Tamo gde zaborav stanuje

1.

U kastiljanskom selu mirisalo je na barut, na krv jarebica i zečeva i dim iz odžaka. Lovce je obavila jesen. Nosili su plen pod prvim naletima zlatnog vetra. Pred kućnim vratima sedele su starice, redovi crnih pletenih marama, i davale svoj sud o lovcima koji bi prošli kraj njih. Njihovi glasovi, prekaljeni mrazom, žegom i redovnim odlascima na mise, mešali su se sa šuštanjem suvog lišća. Za razliku od njih, mlađe žene skrivale su se iza tankih prozorskih zavesa, da bi gledale lovce a da ih oni ne vide, kako bi o njima mogle da govore bez blizine zadaha smrti.

S poslednjom večernjom svetlošću, nakon što su ogulili njuške tračajući po brdima, lovački psi su u čoporu došli na trg i mokrili po stubu kamene česme s tri cevi. Takođe su, pošto im se tako prohtelo, mokrili i po kapiji crkve, s čijeg zvonika se vidi Duero, i pred kapijama kuća sa starim porodičnim grbovima na pročelju. Lavež je plašio magarce, decu iz plemićkih kuća i mačke, koje su se skrivale u naslaganim drvima u dvorištima. Lovci su se, nesvesni svih tih skandala, predali vrelini krčme na trgu, gde su im crno vino i pečena jagnjetina pomagali da iz sebe izbace brdovite krajolike. Po izlasku, pripiti, zatekli su na trgu šćućurene pse probodene zvezdama.

Dolazili su u selo sa svih strana da love jarebice i zečeve, a ako im se sreća osmehne, i ponekog divljeg vepra ili srndaća. Krajem 1897. godine, zov divljine dovukao je u kastiljansko selo i jednog mladog andaluzijskog zemljoposjednika. Došao je popodnevnom diližansom, s dvojicom slugu i teretnim kolima s čoporom lovačkih goniča boje cimeta, koja su ih sledila čitav put kroz Despenjaperos i visoravan. Zauzeo je tri sobe

u najboljoj gostionici i čitavo dvorište za goniče boje cimeta. Međutim, rogovci srndaća, koji su se mogli nazreti u njegovim maslinastim zenicama, iznenada su se izbrisali u svitanje sledećeg dana, kada je izašao da prošetati i sudario se u jednoj uličici s ćilibarskim očima Klare Lagune.

„Izgedaju kao od zlata, devojko, kako si lepa!“ Uhvatio ju je za ruku.

Pokušala je da se oslobodi pa je prosula krčag koji je nosila naslonjen na struk. Voda se poput zmija razlila po kaldrmi.

„Ja ću ti ga ponovo napuniti na česmi.“

„Mogu i sama!“ Klara je pobešla ka trgu, a on ju je, smejući se, pratio.

U to doba godine, trg izjutra prekriva olovna magla. Andaluzijski zemljoposjednik video je kako devojčina silueta uranja u belu koprenu i nestaje. Zastao je. Ledeni vetar šibao ga je po licu i mrsio mu nauljene kovrdže na potiljku. Svet se iznenada zgusnuo, uvukavši ga u slepilo zbog kojeg više nije mogao da prati devojku. Želeo je da je dozove, ali magla je bila kao ledeni povez oko usta. Iskočilo je toplo sećanje na kuću u Andaluziji i narandže u punom cvatu na povetarcu, a onda se crkveno zvono oglasilo za pokojnike i polako razvejalo te privide zajedno s maglom. Nakon mrtvačkog otkucaja, Klara Laguna izronila je iz nevida kraj česme, puneći krčag.

„Bledi ste“, rekla mu je kada je prišao gladeći kosu. „Tako vam i treba kada nećete da me ostavite na miru.“

„Krivo je ovo kastiljansko vreme; teško je privići se na njega.“

„Ako vam se ne sviđa, vratite se odakle ste došli.“

Smeškajući joj se, naslonio se na ivicu česme. Na njegovim jahačkim čizmama svetlucao je poslednji crvenkasti zrak zore.

„Tako si lepa, devojko, a tako prgava.“

„Vi bi trebalo malo više da se zanimete za neke druge stvari, na primer, zašto se ova gusta magla pojavljuje na trgu samo kada se bliži Dan mrtvih.“

„A ja samo želim da znam vaše ime, kako bih njime ukrasio vaše oči.“

„Sada se razbacujete slatkorečivošću, a pre nekoliko minuta prebledeli ste od straha koji vas je iznenada pritisnuo.“

„U redu, devojko, priznajem da sam se uplašio, ali ne od magle, niti od tugaljivog zvona. Uplašio sam se zato što te nigde nisam video, zato što sam pomislio da sam te već izgubio, a tek što sam te našao; uplašio sam se da si nestala kao priviđenje, kao što je nestala i đavolska magla,

Kuća nemogućih ljubavi

a nimalo me ne zanima ni odakle dolazi, niti kuda ide – jedino što me zanima jeste da te gledam.“

Klara osmotri sjaj u njegovim očima.

„U svitanje poslednjih dana oktobra, niko ne sme da se usudi da šeta trgom sve dok se ne oglasi zvono. Duše vitezova sahranjenih u crkvi izlaze iz grobova, prolaze kroz kapije i sačinjavaju ovu maglu, a posle i onaj vetar. Osuđene su na međusobnu borbu s utvarnim oklopima i mačevima, sve dok ne očiste sve svoje grehe. A kad odzvoni za mrtve duše, vraćaju se u grobove, a narod se moli da počivaju u miru. Shvatate li šta vam govorim? Dok se ne oglase zvona, trg pripada pokojnim vitezovima, a to se veoma jasno stavlja do znanja svim novim lovcima. Ko ne poštuje tradiciju navući će na sebe užasno prokletstvo.“

„A ti, devojko? Ti si slobodno izašla na trg i uronila u maglu.“

„Više volim mrtve nego žive u ovom selu. Bolje se slažem s njima.“

„Čini mi se da si bistra.“

„Pa zato vam i kažem da me ostavite na miru i lepo idite u lov.“

„Došao sam ovde s namerom da ulovim srndaća, ali mislim da sam nabasao na prelepu srnu.“

Klara pređe rukom preko duge kestenjaste kose.

„Ja nisam životinja, gospodine.“

„U redu, pusti me onda da ti ponese krčag do kuće kako bi mi oprostila što si zbog mene prosula prethodni. Ne želim da nažuljaš svoj dražesni struk težinom.“

„Moj dražesni struk svaki dan po nekoliko puta dolazi po vodu na ovu česmu, a potom se savija u povrtnjaku dok okopavam paradajz. Ne brinite vi za njega. I ne bi vam bilo pametno da zabadate nos u moju kuću; vi ne znate da je moja majka vračara. Vidite, ona mi je napravila ovu amajliju da me zaštiti od muškaraca poput vas.“ Klara je mahnula zečjom koskom s privezanim perjem, koja joj je visila na vrpici oko vrata.

„Ja sam samo jedan pristojni gospodin koji želi da ti pomogne.“

„Jedina gospoda koja su se zadržala u ovom selu nalaze se ispod nadgrobni ploča u crkvi... u stvari, ono što je ostalo od njih.“

„Ja nisam kastiljanski gospodin, dolazim iz Andaluzije.“

„A gde je to?“

„Na jugu, gde sunce prži od jutra do večeri i liči na tvoje oči.“

„Moje oči su, vidite, kao nizije jednog mesta iz Manče i liče na oči mog oca, koji je poreklom odande. Tako mi je majka oduvek govorila.“

Namestila je krčag na oblinu svog struka i krenula ka jednoj od uskih uličica koje počinju od trga. Na nebu su se gomilali sivi oblaci. Zora se potrošila. U uličici je osetila nežni miris slanine i hleba. Vrata dvorišta bila su otvorena pa su se videla naslagana drva svetlucava od rose, margarci sa samarima već natovarenim grnčarijom ili vunom, psi čuvari s načuljenim ušima. Klara je okrenula glavu i otkrila da je mladi andaluzijski gospodin tik iza nje. Koračao je veoma uspravan u jahačkim pantalonama.

„Reci mi kako se zoveš.“

„Zovem se Klara, Klara Laguna. I veoma sam ponosna na to.“

U dnu uličice pojavile su se dve sredovečne žene u ogrtačima od debelog sukna, s krznenom kragnom i jutarnjim šeširićima nakićenim perom od fazana. Klara je predala krčag mladiću. Kada su žene prišle bliže, protegla je struk pa mu je uputila, prvi put, očaravajući osmeh. Spazivši to, jedna od žena grčevito stisnu za ruku drugu i promrmlja joj nešto na uvo. Andaluzanin se pomerio u stranu da im napravi prolaz, a gospođe su mu zahvalile jedva vidljivim naklonom glave.

„Imaš prelep osmeh, iako si ga posvetila ovim damama, a ne meni.“

„Sad već slobodno možete u lov i da me ostavite na miru.“ Otelu mu je krčag i ponovo ga namestila na kuk.

Ipak, dozvolila je da je mladić otprati do kuće na obodu sela, gde kaldrma prelazi u blato, a siromaštvo pravi vidnu razliku između kuća. Crepovi su izgubili boju od vlage i zapuštenosti, a na fasadi se nastanila trajna mahovina. Okolo su tumarali izgladneli psi, zabavljajući repove kovitlacima suvog lišća. Izgledalo je kao da kuća visi na ivici suve jaruge u kojoj je devojkica zasadila paradajz. Iza kuće se nalazilo dvorište kojim su špartale četiri kokoške i koza. Malo dalje počinjala je borova šuma, a među stablima se nazirao kolski put do susednog sela. Devojkica je živela s majkom, staricom koja je seljanima vraćala, raščinjavala i lečila uroke, pravila amajlije za dobar ulov, vraćala nevinost i čitala budućnost iz mačjeg skeleta koji je čuvala, poput blaga, u prtenoj vreći, mažući ga redovno mešavinom smole i soka od ljiljana.

Klara je zastala pred vratima. Opkolio ju je miris četinara omekšalih od jesenje vlažne zemlje poprskane pečurkama. Iz unutrašnjosti kuće

Kuća nemogućih ljubavi

otelo se majčino hrkanje. Još je spavala jer je noć provela čitajući budućnost iz mačjeg skeleta apotekarevoj ženi i njenim ćerkama.

„Sutra, u ovo doba, doći ću po tebe da idemo u šetnju.“

„Radite šta hoćete.“

Zatvorila je vrata, ali je požurila da proviri kroz prozor. Videla ga je kako se udaljava s rukama ispod ogrtača.

Možda se neće vratiti, pomislila je Klara Laguna dok je prala lonce za majčine vradžbine; možda se neće vratiti, pomislila je dok je muzla kozu; možda se neće vratiti, mislila je dok je u podne budila majku i dok su ručale poparu s kobasicom; možda se neće vratiti, mislila je kad je sunce zašlo između crvenih vrhova borova; možda se neće vratiti, mislila je dok je pripremala konce i biljne opijate za vraćanje nevinosti ćerki jednog uglednika; možda se neće vratiti, mislila je dok je večerala leblebije s belim lukom; možda se neće vratiti, mislila je dok je sanjala njegove oči. Ali sledećeg jutra, kad se vratila s trga s krčagom i nedeljnim šalom, andaluzijski zemljoposjednik čekao je na čilašu u podnožju suve jaruge.

„Došao sam po tebe“, rekao joj je sjahavši.

„Uzalud ste se šetali.“

Devojka se zatvorila u kuću dok joj je srce tuklo o glineni krčag.

Jutro je bilo maglovito, poslednje u oktobru. Mladić je prišao prozoru, naslonio lakat na prašnjavu prozorsku dasku i zapevao pesmu; osim lova, voleo je i kople, a imao je veoma lep glas.

„Da li vi to želite da mi uznemirite kokoške?“, upitala ga je Klara otvorivši vrata.

Mladić je iza devojke opazio ženu sa sedom punđom i slepu na levo oko.

„Čast mi je, gospođo, i izvinjavam se ako sam vas probudio.“

„Dobar dan, mladiću“, progovori žena iz hrapavog grla. „Šta te tako rano dovodi ovde s pesmom?“

„Da li biste bili ljubazni da mi kažete da li ste vi Klarina majka?“, pitao je pokušavajući da ne gleda u sivkastu i osušenu zenicu bolesnog oka.

„Tako je. Iako ti je sad teško da u to poveruješ, nekada sam bila lepa kao ona.“

„Onda bih želeo da od vas, ili od Klarinog oca, zatražim dozvolu da vašu ćerku izvedem u šetnju.“

Starica se glasno nasmejala.

„Morao bi da odeš veoma daleko da zatražiš dozvolu od oca. U ovoj kući dozvole sam oduvek davala ja, i samo ja, a pre mene moja majka, za koju se nadam da ju je zemlja dobro progutala.“ Crna zenica desnog oka joj zaigra. „Ti si lovac?“

„Kao što vidite.“

„Onda moraš od mene da kupiš amajliju.“

Starica nestade u kući i vrati se sa očnjakom divljeg vepra uvezanim s perjem jarebice.

„Uveravam te, mladiću, uz ovo će ti životinje po brdima trčati u susret. Nikada nećeš zalud potrošiti zrno.“

Andalužanin joj je predao nekoliko novčića.

„Eto, sad možeš u šetnju s Klarom. Moja ćerka odavno ni za šta ne traži moju dozvolu i radi šta joj padne na pamet, ali sudeći po haljini i šalu, mislim da se već spremila.“

„Ne govorite gluposti, majko, doterala sam se jer sam išla na trg.“

Zemljoposjednik je prvi uzjahao čilaša, a potom je pomogao Klari da se popne iza njega.

„Nedaleko odavde nalazi se hrastova šuma, pokazaću ti.“

Prateći devojčina uputstva, usmerio je konja ka borovoj šumi, naveo ga da uđe u nju, skrenuvši sa zemljanog puta kojim prolaze kola i diližanse. Jutrom se šunjavao ledeni vetar i donosio udaljeni žamor lovaca i pucnjeva iz brda.

„Poterajte ga u galop, poterajte ga u galop!“

„Opasno je galopirati u šumi.“

„Ne budite kukavica“, bila je uporna Klara.

Ošinio je uzdama i konj je krenuo u galop. Klarino srce lupalo je u ritmu kopita koja su se zabadala u zemlju prekrivenu mahovinom i žutim papratima. Zagrlivši ga čvrsto oko struka, osećala je snažna leđa i miris maslina u njegovoj kosi. Nikada nije jahala tako brzo kao tog dana i nikada to nije zaboravila: napete ruke povlače uzde kako bi izbegli borove i stene koje su iskakale pred njih; orlovi klize u magli, rzanje konja kome su kopita skliznula u trnje i zemljoposjednik koji sa znojem širi miris narandže. Uхватила ih je slaba kiša. Mladić je butine priljubio uz konja, a Klara svoja bedra uz njega. Kada su došli do poslednjih borova raštrkanih u dnu brda, počela je i oluja.

„Konju je potreban odmor.“

Kuća nemogućih ljubavi

„Hrastova šuma je blizu.“

Dok se konj penjao uz brdo, Klara mu je pustila struk i osetila da je bole ruke. S vrha su se promolili obrisi doline iz koje su izranjali vrhovi džinovskih hrastova. Kiša je jako padala, a jedna munja osvetlila je zemlju crvenkasto-ljubičastim sjajem. Stresao se ispod mokrog ogrtača, a ona je privila grudi uz njegova leđa, da ga zagreje.

Kada su došli do hrastove šume, magla se razišla, prestalo je da grmi i seva, a nebo se razvedrilo ustupivši mesto retkoj kišici. Pre nego što je sjahala, Klara Laguna strgla je svoju amajliju i stavila je u džep haljine. Vetar je oslabio.

Kroz hrastovu šumu proticala je reka puna vrtloga i virova. Sakrila se ispod hrasta koji je, razgranat od vekova, izrastao kraj obale; naslonila se na tamno stablo i čekala da se mladić pobrine za konja. Činilo se da žubor vode šapatom pripoveda legende. Nije oklevao da prstima pređe preko njenog vrata, i dalje, do nežnog udubljenja gde je nekada počivala amajlija, a sada se skupljale kišne kapi. Uozbiljio se. Klara ga je uzela za šaku; od stezanja uzda, ogulila mu se koža na dlanu.

„Izranjavili ste se.“

Ništa nije rekao. Podigao joj je bradu pa je, pre nego što ju je poljubio, osetio oči boje ćilibara i miris vlažnih čini iz kose.

Zemljoposjednik se vratio u gostionicu za ručak. Dočekao ga je sluga i zadihanog čilaša odveo u štalu. Drugi mu je pomogao da skine čizme i mokru odeću i upalio kamin. Ručao je pored vatre: kastiljansku supu i paprikaš od jarebica, uz crno vino od kojeg je zadremao na fotelji do pola popodneva. Kada se probudio, sišao je do dvorišta da proveru u kakvom su stanju zlatnosmeđi goniči. Dočekali su ga nervozne njuške; bili su u zatvorenom otkako su došli u selo.

„Brzo, veoma brzo, poći ćemo u brda.“

Nakon jutarnje oluje, nebo se razvedrilo, ali sumrak ga je malo-pomalo uveo u tamu preplavljenu zvezdama. Ulice su se natapale mirisima iz lonaca i više nije bilo ni traga od starica koje su osmatrale lovce u prolazu. Andaluzanin se uputio u krčmu na trgu. Žubor česme s tri cevi odmah ga je podsetio na Klaru Lagunu. Čak ni tokom sijeste nije uspeo da

umiri žudnju prema njoj. Obećao je da će sledećeg jutra ponovo doći po nju da odu u šetnju; želeo je samo da noć što pre prođe i da dođe zora.

Krčma je potonula u dim cigareta i tompusa. Na reljefno okrećenim zidovima visile su preparirane glave srndaća. Zemljoposедnika je zadržala jedna, s ogromnim rogovima, baš iznad kamenog kamina. Pre nego što je naleteo na Klaru Lagunu, jedino je sanjao da ulovi primerak baš kao što je taj. Dok je čekao na slobodan sto, prišao je šanku. Dva muškarca iz sela pila su vino iz širokih čaša pa su, videvši ga, pozvali krčmaricu, riđokosu od nekih četrdeset i nešto godina, koja je brisala čaše krpom. Krčmarica, koju su svi zvali Obojena, proučila je zemljoposедnika svetlim, gotovo prozirnim očima.

„Hoćete li da večerate, gospodine?“

„Ako je moguće, jednu dobru porciju pečene jagnjetine.“

„Krčma je, kao što vidite, krcata. Ako vam odgovara, možete sesti s onom gospodom iz Madrida.“ Žena je pokazala na trojicu mladića udubljenih u razgovor za stolom blizu kamina. „Takođe su lovci i veoma su prijatni.“

„Ako im ne smeta.“

Tokom večere je utvrdio da je krčmarica bila u pravu. Proveo je veoma zabavno veče s njima: jeli su pečenu jagnjetinu, popili četiri flaše crnog vina i razmenili nekoliko lovačkih priča.

Kada je krčma zamirisala na muškarce i brda, na opuške cigara i vinski zadah, zemljoposедnik se oprostio od svojih novih drugova. Krčmarica, koja je brisala stolove, pošla mu je u susret.

„Jeste li se lepo proveli?“

„Sjajno! Bili ste veoma pažljivi prema meni, hvala vam.“

„Dopustite mi onda da vas upozorim, gospodine, i nemojte gledati u mene kao u bestidnicu, već kao na ženu dobrog srca koja samo želi da vas upozori na opasnost. Izgleda da su vas u nekoliko navrata videli u pratnji vračarine ćerke. Znae već na koga mislim, na devojkicu s očima boje pšenice.“

Osetio je kako se želja za devojkicom vraća u srce poput otrova. Obojena ga je čušnila u podlakticu.

„Znajte da je Klara prokleta, koliko god da je lepa. Prokleta, i to veoma prokleta, kao i sve žene iz njene porodice, kunem vam se u to.“ Poljubila je dva prsta uz žar tajnovitosti.

Kuća nemogućih ljubavi

„Ne razumem vas.“ Crno vino grgotalo mu je u glavi.

„Zar u vašoj zemlji ne znaju ni za kakvo prokletstvo?“

„Ni u mojoj zemlji, gospođo, nismo bez sujeverja.“

„To što vi zovete sujeverjem ovde je veliko prokletstvo koje se oseća poput kravljeg izmeta, a još veće kada je reč o Lagunama, i o Klari, koja je poslednja iz te loze. Znajte da, dokle god selu seže pamćenje, sve Lagune potpale su pod sen tog prokletstva.“

„Dakle, prokletstvo ne pogađa muškarce?“

„Muškarce!“ Obojena se od smeha udarila po butini. „Kakve crne muškarce? Nikada utroba nijedne Lagune nije začela muško dete, a nijedna se nikada nije ni udala. Osuđene su na greh i na rađanje samo ženske dece, koje izrastu u usedelice koje na kraju zadesi ista sreća.“

„A nijedan muškarac...“

„Nijedan, gospodine“, prekinu ga, „nijedan se nije usudio da prekine prokletstvo. Imajte u vidu da se nesreće lepe samo za onog ko u njih srlja.“

„Nesreće koje vrste?“

„Ne zna se sa sigurnošću. Izgleda da je vračara Laguna, koliko je nama poznato, pre mnogo godina pokušala da začara svog muškarca napicima, ali sve je krenulo naopako i tad je oslepela na jedno oko.“

Sledećeg jutra, čim se probudio, andaluzijski zemljoposjednik setio se ljudine koji ga je otrpao do gostionice jer je previše popio. Kad su stigli, rekao mu je:

„Ali ja vas razumem, i ja i čitav muški rod u selu. Da nije tako prokleta ta Laguna s očima boje žita...“

Bio je Dan mrtvih pa je selo poranilo izdahnuvši jedan dah za nedelju. Nakon zvonjave u zoru, razide se magla, a meštani izađoše na ulice u prazničnim, vunanim odelima, krenuvši da odaju počast svojim mrtvima. Na svakom ćošku trga beše po tezga s cvećem. Žene u crnini prodavale su crvene i bele karanfile, bele rade i ruže za bogataše. S jedne strane crkve uzdizala se uz padinu popločana staza koja se, nakon što za sobom ostavi i poslednje seoske kuće, pretvarala u zemljani i žbunovit put, koji je nastavljao do groblja. Šćućurena u jednoj kapiji te uzbrdice, vračara Laguna prodavala je ljiljane za pokojnike, pošćućurene

napitkom koji garantuje da će duša ostati u grobu. Ispred su promicale šušlave podsuknje sa šeširima s kojih se spuštao veo i somotske pantalone s kapama. Pazeći da ih ne vide komšije, mnoge žene su od nje krišom kupovale ljiljane, da se obezbede od poseta duša preminulih rođaka.

Katoličko groblje zaposeli su redovi i redovi čempresa. Nekoliko grobnica isticalo se raskošnim spomenicima i frizovima plemićkih porodica. Ostatak je bio papazjanija bez reda i konca. Gomili, koja je grabila padinom, dobrodošlicu su požezele svrake, graktanjem i blistavim krlima. Čišćenje nadgrobnih ploča bio je ritual koji oduvek prethodi molitvama i cveću. Žene bi izvukle žicu i strugale crnilo s pozlaćenih slova epitafa i skorelu prašinu s portreta, a muškarci bi čupali korov oko groba. Ko je u prilici, poveo bi i slugu da upristoje večno počivalište crvenim šakama. U podne bi katoličko groblje već mirisalo na sveže opran pod.

Zemljoposjednik je jutro proveo u sobi, pijuckajući kafu zbog mamurluka i prisećajući se krčmaričinog upozorenja o prokletstvu Laguninih. U međuvremenu, Klara ga je čekala kod kuće, da se ponovo prošetaju na konju. Posle ručka, otišao je u brda u društvu madridskih lovaca. Njegov čopor goniča boje cimeta nanjušio je u nekoliko navrata trag srndaća, ali kada bi ga, čučeci u žbunju, spazio na nišanu, puška bi mu zadrhtala u rukama, kestenjasta leđa životinje pretvorila bi se Klarinu kosu, a srndać bi se izgubio u brdu. Takođe se nije domogao nijednog zeca koje su goniči poterali; pažnju su mu odvlačili žuti bukveni listovi, tako slični Klarinim očima, pa bi odmah zaboravio zašto se tog popodneva popeo na brdo. Dok je sedeo na papratima, vlaga mu je natapala pantalone, a puška je ćutala. Madridski lovci pitali su se šta to muči njihovog novog prijatelja, koji je prešao pola Španije da lovi u kastiljanskim gorama, a sada se vuče zanesen ko zna kakvim mislima, ne ispalivši ni hitac.

Kada je brdo progutalo sunce, vratili su se u selo. Nije prihvatio poziv madridskih lovaca da večeraju u krčmi, izvinio se i zatražio da mu osedlaju čilaša. Odmah mu je zario mamuze u sapi i otišao galopom.

Pun mesec pokojnika osvetlio je njegov dolazak do Klarine kuće. Majka joj se vrmala po selu, ulazeći krišom na zadnja vrata s mačjim skeletom, da je niko ne vidi, kako bi u kuhinjama i malim salonima čitala budućnost živima i mrtvima. Zemljoposjednik je zatekao Klaru kako sedi na ivici suve jaruge, pored paradajza, širokih poput devojačkih đerdana. Sišao je do kamenjara mrmljajući: „... a šta me briga što je prokleta, i šta

Kuća nemogućih ljubavi

me briga što više ništa ne mogu da učinim...“ Ustala je čim ga je videla. Lice joj je bilo umrljano od suza koje je isplakala dok ga je čekala. Kleknulo je na zemlju i opevao joj jednu koplju. Psi na ulici zavijali su od tog andaluzijskog vapaja koji remeti san. Hukale su sove iz borove šume u toploj noći pokojnika. Klara se bacila kamenom na njega i napravila mu malu ranu na čelu. Zemljoposjednik je osetio spori tok krvave niti i zapevao staru saetu.* Mesec je snažnije zasijao da bi osvetlio Hristovo stradanje, a devojka više nije bacila nijedan kamen. Posmatrala je plavkastu kosu, krvavo čelo, maslinaste oči osvetljene mesečinom, poput očiju mučenika s fresaka. Poljubila ga je u usne i suknjom obrisala ranu. On je mirno stajao dok je to radila. Potom ju je uhvatio oko struka i u naručju odneo do čilaša.

Jahali su do hrastove šume. Zvezde su se zarivale u brašnjavo lišće; sjahali su ljubeći se, pa su do reke došli gazeći po senkama praistorijskih životinja koje je iscrtavalo drveće. Skinuo je ogrtač i raširio ga na zemlji po crvenoj mrlji od krvi iz njegove rane, a ona je odbacila vuneni šal i amajliju koju je ponovo stavila. Vetar im je pomogao da se oslobode čarolija, redenika s patronama, tunika i lovačkih pantalona. Koža im je uronila u muljevitu postelju. Klara Laguna osetila je poljupce, šake, njegove grudi ispod ovaploćenog šapata reke, a za bol prvog puta najpre je saznala mahovina s obale.

* Koplja je španska strofa sastavljena od četiri stiha, zgodna za pevanje, a po njoj se naziva i pesma sastavljena od takvih strofa, obično sa šaljivim ili veselim temama. Saeta je ozbiljna, religiozna pesma karakteristična za špansko katoličanstvo. (Prim. lekt.)

2.

Zemljoposjednik se nije vratio na svoje gazdinstvo sve do prvih decembarskih snegova. Sastajao se s Klarom u hrastovoj šumi, njihovom omiljenom mestu za ljubav; tek kada im je vetar sledio poljupce, potražili su skrovište u devojčinoj kući. Majka je često odlazila u selo s mačjim skeletom, a oni su prevrtali kotlove za čarobne napitaka i tegle s čarobnim sastojcima, jer se u toj kući, s jednom jedinom sobom, na istom mestu kovalo, spavalo i volelo. Vraćao bi se u gostionicu kože klizave od balzama protiv uroka i preponskom koskom obavijenom perjem jarebice, ali to mu nije smetalo sve dok je sa sobom donosio i miris vlažne zemlje s Klarinog stomaka. Jednom su bili i u njegovoj sobi u krčmi, ali njoj nije bilo prijatno u postelji sa uštirkanim čaršavima, kraj ogromnog kamina čije pucketanje je podsećalo na mljackanje.

O ljubavi Lagune s očima boje žita i mladog Andalužanina govorilo se na svakom ćošku. Udovice su razmenjivale mišljenja u crkvi, u redovima marama, između dve perle na brojanicama; služavke u velikim kuhinjama bogatih kuća; njihove gospodarice u malim salonima ukrašenim čipkom, užinajući i pijući kafu s mlekom; mlade devojke na izvoru, s teškim krčagom na kuku, i na reci dok peru veš; muškarci u štalama, iza rala s volovima i u krčmi ispijajući liker od anisa.

Jedne noći zemljoposjednik je otišao da večera u krčmi, nakon lova u kojem je ustrelio srndaća. Puška mu nije zadrhtala, niti su ga leđa životinje podsetila na kosu bilo koje devojke – znao je da ga Klara Laguna čeka, a ona je bila mnogo lepši trofej od rogatog srndaća. Nakon što je

Kuća nemogućih ljubavi

sačekao malo za šankom, Obojena ga je smestila za sto. Madridski lovci su se odavno vratili kući.

„Mogu vas ponuditi veoma ukusnim svinjskim ušima“, rekla mu je proučavajući ga svetlim zenicama.

„Donesite mi i flašu dobrog crnog vina. Moram da proslavim. Danas sam ulovio srndaća.“

„Nadam se da niste i ulovljeni lovac. Niste uzeli u obzir moj savet.“

„Vi ste veoma lepa žena i verovatno znate da postoje slučajevi kada mi muškarci ne želimo da se odrekemo određenih stvari. A sada mi donesite svinjske uši jer od onih brda čovek ogladni kao vuk.“

Naslađivao se svinjskim ušima, domaćim vinom, pogledima seljana i lovaca. U njihovim očima bilo je i zavisti. Mladi Andaluzanin uspeo je u onome što se mnogi, iako su mnogo želeli, nisu usudili ni da pokušaju, a one malobrojne, koji su se ipak usudili, devojka je prezrela.

Veče uoči odlaska, zemljoposjednik se uputio Klarinoj kući, a ona ga je čekala u podnožju jaruge. Otkako je počela njihova ljubav, ona mu je pokazala najlepša mesta na obodu sela: žitna i ječmena polja, kobaltna brda s mrkožutim lešinarima koji preleću vrhove, klisure u kojima vijugaju pašnjaci ovaca i pastirska utočišta. Te poslednje večeri želela je da mu pokaže mesto koje joj se krišom pojavljivalo u snovima i kvasilo kosu cvetnim znojem, a po svitanju bi joj se učinilo da joj bele rade niču iz kestenjastih vlasi. Na neka tri kilometra od sela, uz glavni kolski put koji prolazi kroz borovu šumu, nalazilo se napušteno imanje. Kuća je imala dva sprata i potkrovlje, a uprkos buđi i prljavštini, na fasadi je preživela crvenkasta boja. Oko nje se nalazio ogroman vrt oivičen kamenim zidom. S prednje strane, grmlje se uspuzalo uz zidove štale i obavilo se oko korita i ograde dvorišta. Vrt je obrastao u žbunje hortenzija i noćnih frajli, koje se protezalo iz niza granitnih žardinjera, u stabla krušaka i bresaka. Stari kesten pravio je hlad nad kamenom klupom. Od zadnjeg delu vrta nastavlja se povrtnjak, gde su paradajz i tikve rasli sami, iz čiste navike. U nastavku povrtnjaka, vegetacija je postajala gušća; najpre vrtlog orlovih noktiju s čistinom u sredini, a potom šumica jorgovana i divlji ružičnjak.

Konj se zaustavio ispred ulaza na posed, visoke kapije s gvozdanim šipkama. Sedeći nazad na konju, Klara je zagrlila svog ljubavnika dok je posmatrala stazu od kapije do kućnog praga; bio je napravljen od kamena pločara, a po njemu su vijugale crne, zemljane vene.

„Ovo je čudesno imanje, ali u meni ovde nešto izaziva nespokoj. Možda zato što ima tužan izgled“, rekao je on.

„Biće da je zbog toga što je napušteno.“

„Da li bi volela da živiš ovde jednog dana?“

„Mislim da bih.“ Klara je naslonila obraz na mladićev ogrtač. „Znam za jedan prolaz u vrt. Želim nešto da ti pokažem.“

Prodrli su u divlji ružičnjak kroz pukotinu u zidu. Vrt su presecale brojne kružne staze. Mladi izdanci puzali su oko stabala stvarajući skeletnu pergolu. Razbacani po nebu, olujni oblaci spuštali su se do staze i provlačili se kroz mrežu stabljika, stvarajući maglu koja se presijavala kao opal. Vetar iz borove šume grabuljao je poslednje latice koje su venule na suvom lišću i ostacima snega. Klara je zemljoposjednika dovela do staze gde je jedna žuta ruža izronila iz magle.

„Ako je ona preživela prve mrazeve, i ja ću izdržati dok se ne vratite“, prošaputala je.

On je zagrlj i poljubi.

„Vратиću se naredne jeseni, a ako mi moji poslovi dozvole, možda i ranije, krajem leta. Čekaj me i nemoj da zavoliš drugoga. Nemoj čak ni da pogledaš u drugoga. Ti si moja.“

„Obećavate li mi da ćete se vratiti?“

„Vратиću se, devojkо, dajem reč da ću se vratiti.“

Kada se zemljoposjednik vratio u gostionicu, smestio se u fotelju naspram kamina i počeo da greje kosti izujedane kastiljanskom hladnoćom. Ispio je čašu vina i zatvorio oči. Čeznuo je za toplotom svog gazdinstva, za zemljom prekrivenom narandžama i maslinama, za suncem koje svetli uljanim sjajem, za crnim krznom bikova iz svojih štala, za konjima s praporcima, za veselim koplama ciganskih derana, koje bi povetarac ukrao u štalama i razneo imanjem. Morao je ponovo da pređe visoravan gde vrebaju tmurni zamkovi na brežuljcima već okovanim snegom, i da za sobom vuče i kola s čoporom goniča boje cimeta.